

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Toelichting

- Op 26 april 2022 heeft het lid Omtzigt opnieuw gevraagd om “alle analyses en adviezen over box 3 vanaf 2010, inclusief interne adviezen en analyses, inclusief mondelinge en schriftelijke adviezen van de landsadvocaat of andere internen” openbaar te maken. In het op 11 mei jl. gegeven antwoord is daarop als volgt gereageerd: “De notities die zijn gemaakt ter voorbereiding op de wijziging in box 3 in het Belastingplan 2016 zal ik u voor het zomerreces toesturen.” Tijdens het debat op 12 mei 2022 heeft het lid Omtzigt instemmend op deze aankondiging gereageerd.
- Bijgaand treft u acht documenten aan die aan de zoekscope “box 3, notities bewindspersonen in 2015” voldoen. In de te publiceren stukken worden de persoonsgegevens en de onderdelen die niet zien op box 3 nog gelakt. Uit de stukken blijkt duidelijk dat de invoering van het box 3-stelsel zoals dat sinds 2017 in de Wet IB 2001 staat intern uitgebreid

⁷ Vanaf 2020 geldt voor het toevoegen van nieuwe niet-fiscale taken het principe ‘nee, tenzij...’. Een niet-fiscale taak kan enkel aan het takenpakket van de Belastingdienst worden toegevoegd wanneer de Belastingdienst ten behoeve van haar kerntaak beschikt over unieke data, kennis of (ICT-)infrastructuur.

onderzocht en gewogen werd. Verder werden geen adviezen van externen, zoals bijvoorbeeld de landsadvocaat, ingehaald. Er heeft wel op 6 oktober 2015 een rondetafelgesprek met de Vaste Kamercommissie voor Financiën plaatsgevonden, waarover een schriftelijk verslag aan uw ambtsvoorganger is uitgebracht. Daarin kwamen we de volgende passage tegen (pagina 3 van het document, aan het einde van de op een na laatste alinea):

Van Eijnsden heeft nog tweemaal gewezen op het risico dat het voorgestelde stelsel kan leiden tot strijd met art 1 EP EVRM in individuele gevallen (mensen met veel meer spaargeld dan uit de vermogensmix volgt). Hij verwacht hier veel procedures over. **Omtzigt** stelde niet te geloven dat het Europese Hof hierin mee zou gaan.

- De naam van de wetenschapper wordt conform de regels voor het openbaar maken van de stukken gelakt, de naam van het Kamerlid niet.

Informatiepunt: Gevolgen rechtsherstel op kwalificerende buitenlandse belastingplicht

- Buitenlands belastingplichtigen van wie het inkomen, eventueel samen met dat van hun partner, voor ten minste 90% in Nederland is onderworpen, worden indien ook aan de overige voorwaarden wordt voldaan⁸ als kwalificerend buitenlands belastingplichtige aangemerkt. Een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige heeft recht op de toekenning van fiscale voordelen die samenhangen met de persoonlijke- of gezinssituatie, bijvoorbeeld de algemene heffingskorting en persoonsgebonden aftrekposten.
- Het rechtsherstel kan van invloed zijn op de berekening van de inkomenseis en dus ook op de vraag of een buitenlands belastingplichtige aangemerkt dient te worden als een kwalificerend buitenlands belastingplichtige.
- Om te bepalen of het inkomen nagenoeg geheel in Nederland is onderworpen, wordt het in Nederland onderworpen inkomen van de buitenlands belastingplichtige gedeeld door het wereldinkomen. Dit wereldinkomen is het verzamelinkomen berekend volgens de regels voor binnenlands belastingplichtigen.

$$\text{Inkomenseis} = \frac{\text{In Nederland onderworpen inkomen}}{\text{Wereldinkomen}} * 100\%.$$

- Het in Nederland onderworpen inkomen (de teller) ter zake van box 3 kan bestaan uit drie soorten vermogensbestanddelen:
 1. In Nederland gelegen onroerende zaken;
 2. Rechten die direct of indirect betrekking hebben op in Nederland gelegen onroerende zaken, en
 3. Rechten op aandelen in de winst van een onderneming waarvan de leiding in Nederland is gevestigd.

⁸ Inwoner binnen de landenkring: EU, EER, Zwitserland, BES-eilanden én indien een inkomensverklaring van de belastingautoriteit van het woonland is verstrekt aan de Belastingdienst.

- Geen van deze drie categorieën behoort voor het rechtsherstel tot het lage forfaitaire rendementspercentage dat geldt voor banktegoeden. Hierdoor leidt toepassing van rechtsherstel voor buitenlandse belastingplichtigen niet tot een lager voordeel uit sparen en beleggen in Nederland. Rechtsherstel wordt alleen verleend als het voordeel uit sparen en beleggen lager wordt dan in de huidige wettelijke systematiek. Het in Nederland onderworpen inkomen (de teller) blijft dus gelijk voor de berekening van de inkomenseis.
- Voor het bepalen van het wereldinkomen (de noemer) kan het rechtsherstel wel relevant zijn. Het wereldinkomen van de buitenlands belastingplichtige is het verzamelinkomen volgens de regels die gelden voor binnenlands belastingplichtigen. Het verzamelinkomen voor binnenlands belastingplichtigen kan lager worden door toepassing van rechtsherstel. Een zuivere bepaling van het verzamelinkomen volgens de regels die gelden voor binnenlands belastingplichtigen vraagt derhalve om doorwerking van het rechtsherstel op de inkomenseis en in het bijzonder op de noemer van de breuk. Het verlagen van de noemer overeenkomstig de forfaitaire spaarvariant ligt in lijn met een recente uitspraak van Rechtbank Zeeland-West-Brabant.⁹
- Doordat het wereldinkomen (de noemer) bij doorwerking van het rechtsherstel in sommige gevallen lager wordt, kan dat betekenen dat buitenlandse belastingplichtigen door het rechtsherstel alsnog aangemerkt worden als kwalificerend buitenlandse belastingplichtige. In de bijlage is een voorbeeld uitgewerkt ter verduidelijking.
- De aanpassing van het wereldinkomen gebeurt niet automatisch maar op verzoek van de belastingplichtige (door het indienen van een nieuwe aangifte). De belastingplichtige kan een rekenhulp op de website van de Belastingdienst gebruiken om het aangepaste wereldinkomen te berekenen.
- Het rechtsherstel kan nooit leiden tot een hoger voordeel uit sparen en beleggen, waardoor doorwerking van het herstel in de noemer van de breuk voor kwalificerend buitenlandse belastingplichtige niet kan leiden tot verlies van de status 'kwalificerend'.

Informatiepunt: Vrijstelling groene beleggingen

- De vrijstelling van groene beleggingen behelst zowel deposito's die kwalificeren als banktegoeden voor het rechtsherstel alsmede beleggingen.
- Voor het rechtsherstel is het – door de verschillende rendementspercentages – relevant of de groene belegging een deposito of belegging vormt voor zover deze boven de vrijstelling uitkomt.
- In de aangifte software is in het verleden dit onderscheid niet gemaakt, waardoor in het automatische rechtsherstel mogelijk 'groene deposito's' ten onrechte tegen het hogere rendement in aanmerking worden genomen.
- De exacte omvang van deze groep is niet te herleiden, maar naar inschatting erg beperkt. Het is niet mogelijk om te achterhalen in hoeveel aangiftes meer groene beleggingen zijn opgenomen dan de vrijstelling. Wel zien we dat in 2019 er 2.500 aangiftes zijn (alle aangiftes; dus ook

⁹ Rechtbank ZWB, 4 mei 2022, ECLI:NLRBZWB:2022:2465.

niet-bezwaarmakers), waarin de vrijstelling van groene beleggingen volledig is gebruikt. Van deze 2.500 aangiftes is het nog maar de vraag hoeveel boven de vrijstelling uitkomen (men zal immers vaak de hoogte van de groene beleggingen/spaargeld afstemmen op de fiscale vrijstelling), recht hebben op rechtsherstel en sprake is van groen spaargeld in plaats van beleggingen.

- Wij adviseren om vanuit de Belastingdienst op algemene wijze te communiceren dat belastingplichtigen met groene beleggingen boven de vrijstelling zelf nagaan of hun groene deposito's juist zijn ingevuld in de aangifte. Aanpassing van regelgeving is vanuit juridisch oogpunt niet nodig.

Communicatie

De brief over de gevraagde interne notities is afgestemd met Communicatie. Er is geen woordvoeringslijn nodig.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESPREKING EN INFORMATIE

Aan

de minister van Financiën

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directoraat-Generaal
Belastingdienst
SG-cluster

Persoonsgegevens

nota

Vervolg impact Kerstarrest box 3 op IV-portfolio

Datum
6 juli 2022

Notanummer
2022-0000175172

Bijlagen
1. Geplande werkzaamheden
✓ Vernieuwing Processen

Aanleiding

In de nota van 2 juni jl. bent u (Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst) geïnformeerd over de impact van het Kerstarrest box 3 op het IV-portfolio en de uitdagingen die door de stapeling aan maatregelen zijn ontstaan. In verband met de besprekingen richting augustusbesluitvorming wordt u (allen) met deze nota nader geïnformeerd over de werkzaamheden, de eerste inschattingen van de impact op verschillende trajecten, en de dilemma's en mogelijke mitigerende maatregelen. U wordt geïnformeerd dat er keuzes gemaakt zullen moeten worden in de prioritering en dat dit hoogstwaarschijnlijk gevolgen zal hebben voor geplande implementatietrajecten.

Deze nota is gebaseerd op de op dit moment beschikbare informatie. Het portfolio is continu in herijking, waarbij de vraag wordt aangepast op het beschikbare aanbod. U ontvangt tegelijk met deze nota nog nadere context en huidige stand van zaken van het IV-portfolio van de Belastingdienst, Toeslagen en Douane. Daarnaast wordt dit beeld op specifieke onderwerpen, zoals box 3, de komende periode aangescherpt. De keuzes over de prioritering van deze werkzaamheden binnen het portfolio worden na afronding van de wettekst voor het stelsel werkelijk rendement (gepland in oktober) aan u voorgelegd.

Bespreekpunten

- Graag bespreken wij met u (staatssecretarissen) de werkzaamheden als gevolg van het arrest box 3 en de gevolgen voor de prioritering van de verschillende onderdelen van het IV-portfolio IH, Interactie en Gegevens. Deze gevolgen zijn van belang voor de gesprekken richting augustusbesluitvorming, en o.a. het wetsvoorstel excessief lenen en het AOV ZZP.
- Door de samenloop van de herstelwerkzaamheden en de ingeplande trajecten is er niet of zeer beperkt ruimte om bij augustusbesluitvorming aanvullende trajecten in de keten Inkomensheffing (IH) en Gegevens bij augustusbesluitvorming (bijvoorbeeld mogelijk aanvullend herstel voor niet-bezwaarmakers en wensen vanuit het IBO Vermogensongelijkheid) in te passen zonder dat dit tot vertraging van trajecten zal leiden. U wordt geadviseerd hier rekening mee te houden in de besprekingen richting augustusbesluitvorming.

portefeuille
BD
nie
andae
note
wettelijk
TDD.

of samen of ieder van beide van mijn portefeuilles?

10.07.22
Korte tenu-
mijn ee
bespreking,
dove wed
nog.
Hull.

- Graag informeren wij u, voor zover in deze fase mogelijk, welke maatregelen worden getroffen om het aanbod zo veel mogelijk te vergroten, en waar de vraag waar mogelijk te verkleinen is. Graag bespreken we met u de voor- en nadelen van mogelijke mitigerende maatregelen.
- Het huidige beeld wordt de komende periode aangescherpt en ambtelijk besproken. De keuzes over de prioritering van deze werkzaamheden binnen het portfolio worden na afronding van de wettekst voor het stelsel werkelijk rendement (gepland in oktober) aan u voorgelegd, op basis van de op dat moment beschikbare informatie en vooruitlopend op de definitieve uitvoeringstoets. Besluitvorming zal plaatsvinden via de overkoepelende Driehoek op basis van het afwegingskader uit de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda.
- Met de planningsbrief van 24 juni jl. zoals toegezegd aan het Kamerlid Romke de Jong is de Kamer geïnformeerd over de stapeling van werkzaamheden. U wordt geadviseerd om bij besluitvorming over de prioritering de Kamer nader te informeren, ook naar aanleiding van vragen gesteld door het Kamerlid Maatoug tijdens het Commissiedebat van 29 juni jl.

Kern

- Het Kerstarrest van de Hoge Raad leidt tot extra werkzaamheden in het IV-portfolio van de ketens IH, Interactie en Gegevens. Deze worden zo goed mogelijk ingepast in het IV-portfolio. Deze impact komt bovenop een vol IV-portfolio voor deze ketens. Bij de uitwerking van de werkzaamheden kunnen er verdringingseffecten optreden op prioritaire dossiers bij Belastingen en Toeslagen. Op het moment dat knelpunten zich voordoen in prioritaire dossiers wordt dit via nota aan u voorgelegd.
- In de huidige planning wordt prioriteit gegeven aan de herstelwerkzaamheden voor box 3 (herstel oude jaren (2017 tot en met 2020), lopende en komend jaar (2021 en 2022) en spoed/overbruggingswetgeving), en de belangrijke modernisering van het IH-systeem (uitfasering van programmeertaal Cool:Gen). Voor de beperkte overige capaciteit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden over welke andere werkzaamheden hiernaast nog uitgevoerd kunnen worden.
- U wordt met deze nota alvast geïnformeerd over welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om vraag en aanbod in het IV-portfolio beter op elkaar aan te laten sluiten.
- Het IV aanbod kan op termijn beperkt opgeschaald worden (maximaal met 3000 IV-dagen op jaarbasis) gezien de huidige krapte in de arbeidsmarkt, de benodigde expertise en de beheersbaarheid en absorptievermogen van de organisatie. Hier wordt maximaal op ingezet.
- De IV vraag kan met mitigerende maatregelen verkleind worden (zie Toelichting).
- Ondanks de mitigerende maatregelen zal er een prioritering moeten worden aangegeven in het IV-portfolio. Afhankelijk van de prioritering zullen bepaalde werkzaamheden getemporeerd of uitgesteld moeten worden. Dit kan, afhankelijk van de prioritering die wordt gekozen, gevolgen hebben voor verschillende wetstrajecten, zoals het stelsel

al
 see de
 graag
 de signaal
 geven,
 of ---!

werkelijk rendement box 3, het wetsvoorstel excessief lenen, AOV ZZP, de dekkingsmaatregelen box 3 uit de voorjaarsnota, en de geplande maatregelen om de dienstverlening aan de burger te verbeteren.

- Deze samenloop beperkt waarschijnlijk de mogelijkheden om aanvullende maatregelen te treffen in de augustusbesluitvorming, zoals bijvoorbeeld structuurwijzigingen om de koopkracht te verbeteren.
- U (staatssecretarissen) ontvangt tegelijk met deze nota een andere nota met nadere context over het totale IV-portfolio van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen.

Gevolgen voor planning stelsel werkelijk rendement

- Als gevolg van de prioritering van het arrest box 3 heeft de technische modernisering van het aangiftebelastingensysteem (migratie Cool:Gen) vertraging opgelopen. Medewerkers zijn namelijk de afgelopen periode ingezet op het herstel en overbruggingswetgeving box 3 en worden de komende periode nog deels ingezet op herstel in plaats van de migratie Cool:Gen. Kijkend naar de inzet op herstel box 3 kan een vertraging van de modernisering oplopen tot circa één jaar. Nu medewerkers deels weer beschikbaar komen vanuit herstel box 3, wordt deze modernisering met voorrang doorgezet, aangezien deze randvoorwaardelijk is voor het kunnen doorvoeren van nieuwe wetgeving, zoals box 3 werkelijk rendement.
- Als gevolg van de herstelwerkzaamheden loopt het wetgevingstraject voor het stelsel werkelijk rendement momenteel 3 maanden uit. Dit heeft tot gevolg dat er later gestart kan worden met de implementatie dan aangegeven in de oorspronkelijke planning zoals gevalideerd door CapGemini. Er is opdracht gegeven aan CapGemini om het rapport uit november 2021 te herijken met het oog op de gevolgen van het Kerstarrest, zodat in de zomer al een geactualiseerde review van de planning voor het stelsel werkelijk rendement kan worden afgegeven. Gepland is dat de concept-wetgeving voor het stelsel o.b.v. werkelijk rendement in Q3 gereed is. Naar verwachting kan in oktober een betere inschatting gegeven worden van de benodigde IV-capaciteit voor het stelsel werkelijk rendement. Definitieve uitspraken over haalbaarheid kunnen pas worden gedaan na het afronden van de uitvoeringstoets.

Toelichting

Oorspronkelijke planning

De originele planning voorafgaand aan het Kerstarrest van de Hoge Raad was het wetsvoorstel excessief lenen per 1 januari 2023 in te voeren en het stelsel box 3 werkelijk rendement in werking te laten treden per 1 januari 2025 en de Cool:Gen omgeving ultimo 2026 uit te faseren. Voorafgaand aan het Kerstarrest van de Hoge Raad is in de door Capgemini gevalideerde planning aangegeven dat het voorstel Box 3 werkelijk rendement inpasbaar en uitvoerbaar is per 1 januari 2025 mits:

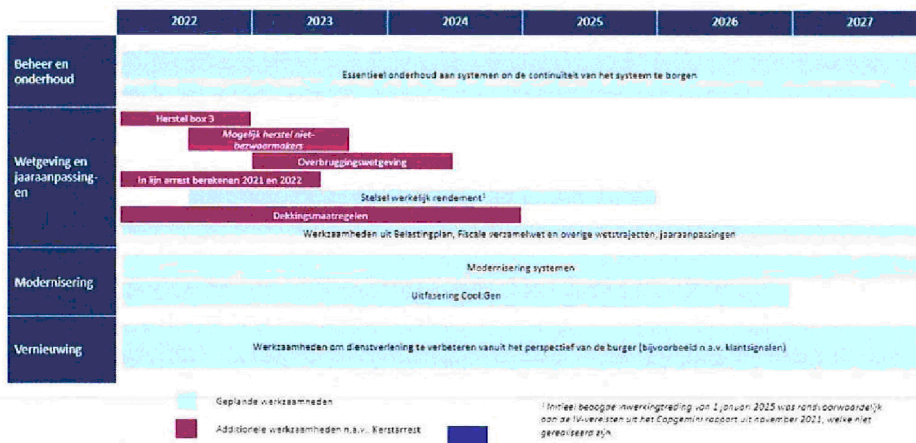
1. Uutfasering Cool:Gen in een vergevorderd stadium is;
2. Concept-wetteksten volgens planning (Q2 2022) gereed zijn;
3. Geen aanvullende (beleids)initiatieven in deze kabinetsperiode.

De huidige stand is als volgt:

- Ad 1) Medewerkers zijn ingezet op het herstel van box 3, waardoor de uitfasering van Cool:Gen vertraging heeft opgelopen en nog steeds verder oploopt. De aanpak en planning voor de migratie Cool:Gen zal worden herijkt om de opgelopen vertraging zoveel mogelijk in te halen. Dit kan alleen onder voorwaarde dat er geen aanvullende IV-inspanningen gevraagd worden en dat het aanbod meerjarig wordt opgeschaald. In de planning wordt daarom nog steeds uitfasering ultimo 2026 aangegeven.
- Ad 2) De concept-wetteksten zijn nog niet gereed. Wetgeving verhoogt de capaciteit om de concept-wetteksten in het derde kwartaal gereed te hebben en het wetgevingstijdpad uit de contourennota te halen.
- Ad 3) Het Kerstarrest van de Hoge Raad en de daaruit volgende werkzaamheden (hersteloperatie, overbruggingswetgeving, en dekkingsmaatregelen) hebben een grote aanvullende impact op het IV-portfolio IH.

Daarom is het tijdpad in het geding om de inwerkingtreding van het stelsel werkelijk rendement per 1 januari 2025 te halen. In onderstaande tabel staan de aanvullende werkzaamheden voor box 3 in paars aangegeven, waarmee met een globale inschatting van de werkzaamheden de impact op het portfolio zichtbaar wordt.

Tabel 1. Werkzaamheden i.v.m. Kerstarrest

Impact op IV-portfolio IH

Het IV-portfolio IH bestaat uit de volgende onderdelen en ingeplande capaciteit per onderdeel (globaal overzicht):

Categorie	Toelichting	Beschikbare IV-capaciteit 2022 (in dagen)	Beschikbare IV-capaciteit 2023 (in dagen)
Beheer en onderhoud	essentieel onderhoud aan de systemen om de continuïteit van het systeem te borgen	8550	8150
Jaaraanpassingen	zoals aanpassing van tarieven, heffingskortingen e.d. die bijv. nodig zijn voor het voorbereiden van de aangiftecampagne	6000	6000
Wetgeving	zoals het Belastingplan en aanhangige maatregelen	2350	2350
Modernisering IV	zoals het noodzakelijke uitfasen van Cool:Gen(zie toelichting hieronder);	7600	8800
Vernieuwing processen	met name maatregelen om de dienstverlening te verbeteren(zie bijlage 1).	800	2700
Totaal		25300	28000

De aanvullende werkzaamheden voor het herstel box 3 hebben tot 23 juni 2022 geleid tot de inzet van 1995 IV-dagen. Dit wordt opgevangen binnen de totale beschikbare capaciteit van 25300 IV-dagen voor de keten IH. De inzet van deze dagen gaat ten koste van de beschikbare capaciteit voor Wetgeving en Modernisering IV en heeft daarmee gevolgen voor de geplande wetstrajecten en de uitfasering van Cool:Gen.

Impact op Gegevens en Interactie

De werkzaamheden door het Kerstarrest hebben ook gevolgen voor het IV-portfolio van de ketens Interactie en Gegevens. Deze ketens zijn essentieel voor de implementatie van het stelsel werkelijk rendement. De portfolio's van deze ketens zitten vol met prioritaire dossiers, waaronder opdrachten vanuit Toeslagen, en Europese wetgeving (DAC's en CESOP). De impact op deze ketens wordt nader in kaart gebracht. U wordt hierover in een aanvullende nota geïnformeerd. Als hier keuzes in moeten worden gemaakt worden deze ook aan u voorgelegd.

Mogelijke maatregelen per portfolio-onderdeel

Er wordt momenteel gewerkt aan een meerjarenportfolio om het totaaloverzicht voor het gehele IV-portfolio in beeld te brengen en keuzes voor te leggen. De druk op het IV-portfolio kan op de korte termijn beperkt verminderd worden door het aanbod te vergroten of de vraag te verkleinen.

Vergroten aanbod IV-capaciteit

Er lopen bij de Belastingdienst verschillende meerjarige verbeterprogramma's met als doel het meer inzicht geven en vergroten van de voorspelbaarheid van de IV-organisatie, en het verhogen van de productiviteit. Daarmee is het kader de afgelopen jaren gegroeid naar 600.000 beschikbare IV-dagen op jaarbasis voor de gehele Belastingdienst.

Er is geïnventariseerd wat de mogelijkheden zijn om de interne IV-capaciteit van de keten IH te vergroten. De keten IH treft voorbereidingen voor de geplande opschaling. In de tweede helft van 2021 is de capaciteit met twee teams met elk 10 fte uitgebreid die nu zijn geïntegreerd en geabsorbeerd. Daarnaast is de planning dat in 2022 nog een team van 15 fte wordt geworven.

Op basis van het meerjarig portfolio IH is bekeken wat er gewenst is, welke kennis nodig is en wat in welke volgorde zou kunnen worden uitgebreid met een realistisch absorptievermogen in gedachten. Dat komt neer op een extra capaciteit van ca. 3.000 dagen op jaarbasis in de periode 2023-2026. Er worden voorbereidingen getroffen om deze opschaling te bewerkstelligen. Personeel in deze mate opschalen kan niet worden gegarandeerd. Gegeven de huidige arbeidsmarkt en de specifieke expertise die nodig is, is het opschalen van de capaciteit op de kortere termijn beperkt mogelijk. Dit betekent dat de ambitie om achterstanden in te halen op een later moment moet worden bijgesteld.

*graag
verder
uitwerken
& respekt*

De wetgevende dossiers en werkpakketten voor procesvernieuwing, beheer en onderhoud, en modernisering betreffen complexe onderwerpen waarvoor specialistische kennis nodig is op het gebied van fiscaliteit in relatie tot de IH-processen waar een beperkte groep medewerkers op kan worden ingezet. Deze kennis is moeilijk op de markt te werven, en het kost veel tijd om deze medewerkers in te werken en volledig productief te krijgen.

Verkleinen vraag naar IV-capaciteit

Aangezien de mogelijkheden om het aanbod in het IV-portfolio IH te vergroten beperkt zijn, dient er ook gekeken te worden naar de mogelijkheden om de vraag te verkleinen. Er zijn verschillende mogelijkheden, waar echter voor- en nadelen aan verbonden zijn die nog nader onderzocht worden. Daarnaast moet onderzocht worden in hoeverre deze maatregelen de vraag daadwerkelijk verkleinen. Hieronder worden de verschillende elementen die capaciteit vragen van het IV-portfolio IH beschreven, met daarbij een eerste inschatting van mogelijke mitigerende maatregelen.

Deze mitigerende maatregelen betekenen echter niet dat alle gewenste trajecten ingepast kunnen worden. Het blijft namelijk onzeker wat de opbrengst zal zijn van deze mitigerende maatregelen. Dit betekent dat er afgewogen dient te worden

hoe de vraag aan wetgeving gespreid kan worden door wetgeving later in te voeren of werkzaamheden uit te stellen.

1. Beheer en onderhoud

ems |

Geen mitigerende maatregelen mogelijk. Aan essentieel onderhoud aan de systemen om de continuïteit van het systeem te borgen kan niet worden getornd.

2. Jaaraanpassingen

ems ||

Geen mitigerende maatregelen mogelijk. Dit gaat bijvoorbeeld om het aanpassen van parameters en jaartallen, waar niet aan getornd kan worden omdat deze al vastliggen in de wetgeving.

3. Wetgeving

A. Stelsel werkelijk rendement

Een vraagverminderende maatregel voor box 3 werkelijk rendement is het nieuwe stelsel minder IV-intensief te maken. Concreet betekent dit minder complexe wetgeving en/of minder uitzonderingen in de wetgeving. Een mogelijke optie en voorbeeld is om gefaseerd over te stappen op het stelsel van werkelijk rendement. Met andere woorden door, net als bij de vermogenscategorie onroerend goed, vooralsnog aan te sluiten bij een forfaitaire belasting voor bepaalde vermogenscategorieën. Dit betekent echter dat het stelsel minder goed aansluit bij het daadwerkelijk genoten rendement. Er moet nader worden uitgewerkt welke IV-besparing dit meebrengt. Ook de wenselijkheid, uitlegbaarheid, budgettaire gevolgen en juridische houdbaarheid zal in de uitwerking worden betrokken.

graag uitwerken

In het nieuwe stelsel hebben de ketenpartners en de Belastingdienst slechts twee maanden in plaats van de huidige 14 maanden de tijd om gegevens te leveren en te controleren en valideren. Omdat het werkelijk rendement moet worden bepaald, gaan bovendien aanmerkelijk meer gegevens worden uitgevraagd. Het is dan ook essentieel dat het uitwisselingsproces van deze gegevens tijdens de implementatie grondig en uitgebreid wordt getest om het risico te mitigeren dat het nieuwe stelsel in productie gaat met een onjuiste en/of onvolledige VIA. Door de hoeveelheid werkzaamheden ontstaat er een grotere tijdsdruk, en daarmee wordt dit risico ook steeds groter. U wordt in de zomer geïnformeerd over de mogelijke inwerkingtredingsdatum voor het stelsel werkelijk rendement ook besproken zal worden op basis van de herijkte review van CapGemini.

Wanneer?

B. Excessief lenen

Het wetsvoorstel excessief lenen is nog niet door het parlement aangenomen. De behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is nog niet ingepland. Omdat het voorstel nog niet is aangenomen door het parlement, is het voorstel nog niet definitief ingepland in het IV-portfolio. Ook zal het wetsvoorstel op onderdelen nader worden uitgewerkt in lagere regelgeving. Daaraan is een additionele IV-impact op de reeds aangegeven impact in de uitvoeringstoets verbonden.

Een eventuele mitigerende maatregel is het minder IV-intensief implementeren van het wetsvoorstel. Dit heeft gevolgen voor de informatiepositie van de Belastingdienst en daarmee de handhaafbaarheid (toezicht). Er zijn verschillende

opties om deze mitigerende maatregel vorm te geven. Deze opties dienen nader onderzocht te worden om ook de specifieke IV-besparing per optie in beeld te brengen. Indien hiervoor gekozen wordt, moet de uitvoeringstoets worden herijkt. Met deze herijking kunnen de gevolgen voor de uitvoering en handhaving in kaart worden gebracht. De mogelijke opties voor een minder IV-intensieve implementatie zijn als volgt:

Optie 1

Een optie is om aangiftebiljet aan te passen zodat belastingplichtigen daarin kunnen aangeven hoeveel schulden zij hebben op 31 december, wat hun (negatief) fictief regulier voordeel ((N)FRV) is en een rubriek voor verbonden personen, maar dat vervolgens het verhoogde maximumbedrag niet door de Belastingdienst wordt bijgehouden in een staffel. Met toelichtingen en helpteksten worden belastingplichtigen geïnformeerd hoe ze juist en volledig aangifte kunnen doen. Bij deze optie wordt de belastingplichtige wel ondersteund door toelichtingen, helpteksten, vragen en invulvelden, maar het verhoogde maximumbedrag wordt niet in de VIA van de daaropvolgende jaren opgenomen. Deze optie heeft ook nadelen:

- Indien het maximumbedrag niet op een juiste wijze wordt bijgehouden kan dubbele heffing ontstaan en/of wordt een te laag bedrag in de heffing betrokken.
- Zonder het bijhouden van het maximumbedrag in een staffel kan de Belastingdienst praktisch gezien geen toezicht houden, daarmee de wet niet handhaven,
- En kan het voor belastingplichtigen ook onduidelijk hoe ze juist en volledig aangifte moeten doen.

Optie 2

Een verdergaande optie is dat belastingplichtigen in het aangiftebiljet slechts gevraagd wordt of op 31 december sprake is van bovenmatige schulden. Bij een positieve beantwoording wordt de belastingplichtige gevraagd om door middel van een (online)-formulier de benodigde informatie aan de Belastingdienst te verstrekken. Dit vraagt meer van het doenvermogen van de burger. Daarnaast heeft de Belastingdienst geen contra-informatie om dit te controleren.

Optie 3

Een alternatieve mogelijke mitigerende maatregel is de IV-oplossing voor excessief lenen pas in te bouwen als Cool:Gen uitgefaseerd is. Tot die tijd kan met een nieuwe selectieregel het toezicht vormgegeven worden. Het nadeel hiervan is dat dit betekent dat het wetsvoorstel zoals dit nu voorligt in de Kamer uitgesteld moet worden, wat politieke gevoelig kan zijn. Hierover zou de Kamer geïnformeerd moeten worden.

C. Overige wetgeving

Dekkingsmaatregelen

Het Kerstarrest heeft geleid tot dekkingsmaatregelen met voor de IV grote structuurwijzigingen: tweeschijvenstelsel box 2, en box 2 en 3 afbouw algemene heffingskorting met verzamelinkomen (uit voorjaarsnota). Ook deze structuurwijzigingen zijn nog niet ingepast in het IV-portfolio en doen een beroep op de beschikbare IV-capaciteit. De impact van deze maatregelen op het IV-

portfolio kan definitief worden vastgesteld met de uitvoeringstoets, waarna er gekeken dient te worden naar inpassing in het IV-portfolio en mogelijke verdringingseffecten.

Belastingplan en fiscale verzamelwet

In het Belastingplan 2023 en 2024, de Fiscale Verzamelwet 2023 en 2024, en de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda zijn c.q. worden voorstellen voor de IH opgenomen. Deze voorstellen moeten worden bekeken op IV-impact en zo nodig in omvang worden teruggebracht als er verwacht wordt dat het effect heeft op huidige dossiers. Wijziging van parameters (jaaraanpassingen) is wel mogelijk, maar indien meer gevraagd wordt, moeten er herijkingen worden gedaan in de planning, en is het onzeker of eerdergenoemde inwerkingtredingsdata kunnen worden behaald. Een mitigerende maatregel is dus het beperken van wetswijzigingen tot parameters.

AOV ZZP

In het Coalitieakkoord is afgesproken om tot een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen (hierna: AOV) te komen. SZW heeft (grote) stappen gezet bij de uitwerking van de verplichte verzekering, maar er is op belangrijke onderdelen nog nader denkwerk noodzakelijk. SZW verwacht aan het slot van dit kalenderjaar de uitwerking te hebben afgerond. Op dat moment kan de vormgeving van de verplichte verzekering worden gewogen. SZW verwacht daarna de uitwerking in een wetsvoorstel voortvarend op te kunnen nemen.

De Belastingdienst heeft eerder aangegeven dat een inwerkingtredingdatum per 1 januari 2027 haalbaar is als wetgeving uiterlijk 31 december 2023 is aangenomen door de Kamers en gekozen wordt voor een 'eenvoudige' variant. Op basis van eerste inzicht (in de benodigde processen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de AOV) bedraagt de implementatietijd van de AOV circa drie tot vijf jaar. Het aantal benodigde IV-dagen kan nog niet worden ingeschat. Dit is afhankelijk van het aantal onderdelen dat afbreuk doet aan het generieke karakter van de AOV (uitzonderingen, die niet ondubbelzinnig kunnen worden vastgesteld). Deze onderdelen vergroten de complexiteit in hoge mate en daarmee ook de implementatietijd. Als de wetgeving klaar is, kan een uitvoeringstoets worden gedaan en kan de benodigde IV inspanning worden bepaald.

Het beroep op het IV-portfolio IH kan worden beperkt door (1) de regeling zo generiek mogelijk vorm te geven en (2) geen opt-out op te nemen. Deze opties zorgen echter niet voor een versnelling van het traject, maar maken de haalbaarheid van 1 januari 2027 meer realistisch.

Een andere oplossing is het beperken van de uitvoering door de Belastingdienst tot gegevenslevering, en de premie-inning en -heffing bij een andere uitvoeringsorganisatie onder te brengen. Het is nog niet bepaald dat de Belastingdienst de uitvoerder wordt. Voor dit vraagstuk dient politieke besluitvorming plaats te vinden in overleg met SZW.

D. Additionele herstelacties

De totale impact van de herstelwerkzaamheden door het Kerstarrest box 3 op het IV-portfolio IH is nog niet te geven. Een extra onzekerheid is of er aanvullende

graag
→ concrete!
|| Wat is
uitvoerings-
technisch
mogelijkheid,
Wat
Mund

2
Wat niet?

Z.s.M.
infusie!!

graag
beide
opties
→ weg
Wel BO of
wel

herstelacties box 3 van grote omvang gaan komen. Bijvoorbeeld uitbreiding van de groep die rechtsherstel box 3 krijgen met de niet-bezwaarmakers.

Daarnaast speelt een mogelijke herstelactie voor het dossier multiplier in de giftenaftrek voor culturele giften. Hierover wordt u na het zomerreces geïnformeerd.

Ten slotte is op dit moment onduidelijk of het geboden herstel voor box 3 ook juridisch standhoudt. Dit kan aanvullende herstelacties gaan betekenen (met zowel impact op IV als op het uit te oefenen toezicht/ procedures). Na besluitvorming over niet-bezwaarmakers dient bekeken te worden welke aanvullende impact dit zal hebben op het IV-portfolio.

4. Modernisering IV

De uitfasering van het systeem waarmee de aanslagen inkomstenbelasting worden verwerkt en opgelegd is van essentieel belang. Dit systeem is deels gebouwd in de programmeertaal Cool:Gen. Dit is een verouderde ontwikkeltaal die uitgefaseerd dient te worden. Ultimo 2026 vervalt de licentie en daarmee de externe ondersteuning van de leverancier. Ook is er het probleem dat steeds minder Belastingdienstmedewerkers kunnen programmeren in Cool:Gen, vanwege de huidige en voorziene uitstroom van ervaren medewerkers.

Kort gezegd betekent dit dat naarmate de tijd verstrijkt er steeds minder aanpassingen mogelijk zijn in Cool:Gen. Het gevolg hiervan is dat er op termijn na 2026 - zonder rationalisatie Cool:Gen - geen aanpassingen meer mogelijk zijn in de IH-systemen. Dit betekent dat nieuwe wetwijzingen op de inkomensheffing niet meer mogelijk zijn zolang de IH-systemen nog op Cool:Gen draaien. Daarnaast zijn er risico's als er bijvoorbeeld product damages of storingen ontstaan in deze systemen die niet meer opgelost kunnen worden. Dan heeft dit tot gevolg dat de Belastingdienst geen belastingaanslagen bij de belastingplichtige meer kan opleggen en dat niet geïnd kan worden. Dan heeft dit gevolgen voor de belastingontvangsten voor bijvoorbeeld IH. Een uitloop na 2026 levert daardoor risico's voor de inkomstenbelasting en de bijbehorende aangiftecampagne op.

Het uitstel van de Cool:Gen-rationalisatie heeft gevolgen voor de geautomatiseerde weging van de aangifte in de fase van de (negatieve) voorlopige aanslag. Die geautomatiseerde weging om fouten en vergissingen te voorkomen is op dit moment niet mogelijk maar na de uitfasering wel. Het betekent dat deze geautomatiseerde weging om fouten en vergissingen te voorkomen later gerealiseerd gaat worden.

Het is noodzakelijk dat de systemen die nu op Cool:Gen draaien tijdig vóór 2027 vervangen worden zodat deze risico's gemitigeerd kunnen worden. Vanwege deze risico's is dit dossier als prioritair aangemerkt in het IV-portfolio. Als Cool:Gen wordt uitgefaseerd draagt dit bij aan een moderner IV-landschap, wat de flexibiliteit en wendbaarheid van de systemen ten goede komt.

5. Vernieuwing processen

In het huidige IV-portfolio is capaciteit ingepland voor de onderwerpen in portfoliocategorie Vernieuwing processen. Deze onderwerpen zijn vanuit burgerperspectief wenselijk (bijlage 1). De onderwerpen zien met name op maatregelen om de dienstverlening te verbeteren, zoals het digitaliseren van het

F biljet (aangifte in jaar van overlijden), doorontwikkelen van de verkorte aangifte (zodat ook mensen met partners hiervan gebruik kunnen maken), het verbeteren en automatiseren van het ambtshalve proces en het verbeteren van het indienen en wijzigen van het voorlopige aanslagproces. Als de focus wordt gelegd op de wetgevende trajecten, dan moeten deze onderwerpen waarschijnlijk worden uitgesteld. Voor zeer kleine impulsen zal steeds per impuls bekeken worden of er ruimte is.

Aandachtspunten en randvoorwaarden

A. Algemeen

Deze nota is gebaseerd op de op dit moment beschikbare informatie en kan daarom nooit volledig zijn. Het totale pakket is zeer omvangrijk, complex en met diverse onzekere factoren omkleed.

Een betrouwbare planning voor de realisatie van de box 3-trajecten kan pas worden afgegeven als de wetteksten zijn uitgewerkt en uitvoeringstoetsen zijn afgerond. Als de wet is vastgesteld door het parlement, worden werkpakketten definitief ingepland in het IV-portfolio. Daarnaast zijn er nog te veel andere onzekere onderdelen in het IV-portfolio en kampen we op dit moment met een te hoge vraag naar IV-capaciteit. Daarom adviseren wij u periodiek, via de toegezegde halfjaarlijkse voortgangsrapportages de Kamer te informeren over het tijdspad invoering box 3 werkelijk rendement en via de aangekondigde stand van zaken brieven over het IV-portfolio.

Hoe eerder de eisen en wensen ten aanzien van de wetgeving duidelijk zijn en niet meer wijzigen, hoe groter de kans dat de IV-organisatie en de ketenpartners tijdig alle benodigde voorzieningen kunnen realiseren. Het conform planning opleveren van de specificaties is dan ook een belangrijke randvoorwaarde om de implementatie haalbaar te maken voor alle betrokken partijen. Daarom wordt er nu hard gewerkt om de wetgeving gereed te krijgen. Daarnaast zijn medewerkers van wetgeving en uitvoering met elkaar in gesprek om de meer definitieve onderdelen van de wetgeving te bespreken en de impact hiervan te bepalen.

Als prioriteit wordt gegeven aan box 3 of andere grote dossiers zijn werkzaamheden buiten het reguliere portfolio om die grote inspanning vragen zoals audits en/of organisatorische wijzigingen (zoals bijvoorbeeld werkzaamheden in het kader van ICS (AVG/BIO/Archiefwet)), beperkt mogelijk tenzij dit de tijdige implementatie van de genoemde dossiers ondersteunt. Dit raakt aan de Belastingdienstbrede opgave "Basis op Orde" uit de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda.

B. Vernieuwing gegevens

Binnen de Belastingdienst wordt de 'Referentie Architectuur Gegevenshuishouding' in de volle breedte geïmplementeerd. Dit betekent dat het inwinnen en beschikbaar stellen van gegevens en alle bronadministraties van de belastingmiddelen volgens een daarvoor ontwikkelde (werk)wijze van modelleren en procesinrichting moet worden uitgevoerd. De implementatie van deze Referentie Architectuur is ingezet om organisatie breed 'in control' te zijn op het hebben en het gebruik van gegevens: 'wie heeft, wanneer, voor welke doeleinden, over welke gegevens beschikking'. Dit betekent onder meer dat de

Belastingdienst beter voldoet aan de rechtmatigheid, het geven van betekenis aan en transparantie over het gebruik van de data die wij ontvangen, verwerken en waarbij gegevens worden geleverd op basis van een expliciete vraag gevat in een model. Deze aanpak en methodiek leidt tot een hoog kwaliteitsniveau bij het verwerken van gegevens dat een voorwaarde is voor een juiste aanslag, heffing en verstrekking van een toeslag.

Voor de ketens Inkomensheffing en Gegevens heeft dit tot gevolg dat op basis van de nieuwe wetgeving kennisgebieden moeten worden gevuld en dat de wetanalyse moet worden uitgevoerd. Op basis van deze uitwerkingen worden vervolgens de benodigde modellen opgesteld, conform de daarvoor ontwikkelde methode. Binnen het programma 'Vernieuwing Gegevens' zijn hiervoor methoden en technieken ontwikkeld en zijn er ondersteunende diensten beschikbaar om de ketens hierbij te ondersteunen. Op voorhand is echter nog niet in te schatten of het werken langs de lijn van de 'Referentie Architectuur Gegevenshuishouding' tot gevolg heeft dat er extra of andere capaciteit wordt gevraagd van de business Gegevens, Inkomensheffing en IV-organisatie. Aangezien het een nieuw ontwikkelde methode is waarmee nog beperkt ervaring is opgedaan, is wel de verwachting dat dit extra inspanning vraagt. De analyse van de wet was altijd al een onderdeel van de werkzaamheden om dit te kunnen vertalen naar IV, alleen door deze methode wordt dit explicieter en daarmee herleidbaar. Gedurende het implementatietraject moet worden gemonitord of door het voldoen aan de kaders uit de referentie-architectuur er risico's ontstaan t.a.v. de deadlines en of er mitigerende maatregelen nodig zijn. Dit dient in nauwe samenwerking tussen keten Inkomensheffing, keten Gegevens en de IV-organisatie nader uitgewerkt te worden. T.a.v. het programma 'Vernieuwing gegevens' is de keten IH het onderdeel dat dit initieert.

Om de deadlines te halen zijn mogelijk mitigerende maatregelen nodig. Een mogelijke mitigerende maatregel is om de werkwijze conform de lijn zoals vastgesteld in de Referentie Architectuur Gegevenshuishouding niet of maar ten dele toe te passen. Het nadeel van een dergelijke maatregel is dat er uiteindelijk dubbele implementatie-werkzaamheden worden verricht die in de toekomst kunnen leiden tot extra druk op het IV-portfolio en dat de Belastingdienst tijdelijk minder 'in control' is op het hebben en het gebruik van gegevens.

C. Prioriteiten en portfolio andere ketens

Voor een (succesvolle) implementatie van maatregelen is de keten IH ook afhankelijk van portfolio's van generieke ketens. De ketens Gegevens en Interactie moeten de voor IH geprioriteerde dossiers ook hoog prioriteren. Er is een risico dat daaraan niet kan worden voldaan omdat zij geconfronteerd worden met andere prioriteiten zoals Europese wetgevingstrajecten.

Ook het portfolio van de Keten Gegevens speelt een belangrijke rol in de implementatie van het nieuwe stelsel Box 3 werkelijk rendement. CAP/Gegevens is belast met het inwinnen, beschikbaar stellen en verstrekken van gegevens voor de VIA, het toezicht en afnemers binnen en buiten de Belastingdienst. Tevens is de realisatie van het systeem van de VIA (Vooringevulde Aangifte) onderdeel van het portfolio van Gegevens.

Daarmee is het van belang voor keten Gegevens dat het nog niet is in te schatten of alle werkzaamheden voor het stelsel werkelijk rendement inpasbaar zijn in het portfolio van de keten Gegevens. Als er meer duidelijkheid is over de wetgeving en de concrete uitwerking daarvan naar in te winnen en te leveren gegevens, is een inschatting van de benodigde capaciteit en de verdeling daarvan over kalenderjaren beter te maken. Ook de mate waarin gegevens gecontroleerd en gevalideerd moeten worden is een bepalende factor. Zolang het stelsel werkelijk rendement niet in het portfolio van Gegevens wordt geprioriteerd boven andere lopende trajecten bij Gegevens, wordt de kans op de tijdige realisatie van het inwinnen en verwerken van de benodigde gegevens steeds kleiner en zal de implementatie uitlopen.

Ook is de Belastingdienst voor de (tijdige) aanlevering van gegevens afhankelijk van ketenpartners. Met de ketenpartners moet reeds in 2022 en 2023 worden afgestemd over de specificaties en het aanpassen van de systemen om gegevens over belastingjaar 2025 te kunnen ontvangen; dit kost namelijk tijd om te implementeren. Als er meer duidelijkheid is over de wetgeving kan aan de hand van een uitvoeringstoets worden bepaald of er impact is voor ketenpartners aan wie gegevens over inkomen en/of vermogen beschikbaar worden gesteld. Ook dit kan tot aanpassingen leiden die de business en IV moeten doorvoeren.

Het portfolio voor de Keten Gegevens voor de jaren 2022 en 2023 zit reeds vol met opdrachten met een hoge urgentie én een harde deadline om de continuïteit van de inwinprocessen te borgen en beschikbaar te stellen aan interne afnemers en externe (internationale) afnemers. Dit betreft onder meer werkzaamheden door Europese regelgeving (bijv. DAC's en CESOP), andere prioritaire dossiers als eCommerce en Uitvoeringsherstel Toeslagen en werkzaamheden vanwege continuïteit omdat licenties aflopen. Daar komt bij dat de specifieke expertise die nodig is voor de realisatie van het toekomstig stelsel Box 3 werkelijk rendement schaars is binnen IV-Gegevens. Er zal dus ook in het portfolio van Gegevens geprioriteerd moeten worden, waarbij besluitvorming via de overkoepelende driehoek loopt.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Tijdens het commissiedebat van 29 juni over de contourennota werkelijk rendement is ook veelvoudig aandacht gevraagd voor de haalbaarheid van een nieuw stelsel per 2025. U (staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst) heeft toegezegd de Kamer halfjaarlijks te informeren over de voortgang op dit dossier. Daarnaast heeft u (staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst) toegezegd de Kamer op de hoogte te houden van de prioritering van werkzaamheden, naar aanleiding van vragen van het Kamerlid Maatoug (GL).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

dagmap
23/8
15

Di 23/8 10.00 u

TER BESLISSING EN BESPREKING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directe Belastingen en
Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota bespreking box 3 d.d. 23 augustus

Datum
19 augustus 2022

Notanummer
2022-0000208071

- Bijlagen**
- 1. Nota box 3 d.d. 11 juli ✓
 - 2. Voorbeeldberekening "effect Heithuis" ✓
 - 3. Publicatie Vakstudie Nieuws ✓
 - 4. Onderzoek liquiditeiten ✓
 - 5. Antwoorden op vragen bij nota 5 augustus ✓
 - 6. Advies Landsadvocaat ✓

Aanleiding

Op dinsdag 23 augustus vindt een reguliere box 3 bespreking plaats. Op uw verzoek bespreken we de problematiek rondom liquiditeiten en het signaal over de overbruggingswetgeving uit de nota van 5 augustus nader. Er wordt een aantal beslispunten over de overbruggingswetgeving en het stelsel werkelijk rendement aan u voorgelegd. Daarnaast wordt u nader geïnformeerd over het zogenaamde "effect Persoonsgegevens" in de overbruggingswetgeving. Ten slotte ligt de planning en inhoud van komende brieven over box 3 ter bespreking voor.

21.08.22

Beslispunten

Buiten reikwijdte

Overbruggingswetgeving – "effect Persoonsgegevens"

- 5. Gaat u akkoord om in de memorie van toelichting nader in te gaan op de gevallen Persoonsgegevens hetst? Hiermee wordt benadrukt dat de wetgever van deze situatie op de hoogte is en na weging de gevolgen hiervan heeft aanvaard.

Buiten reikwijdte

Overbruggingswetgeving – Informatiepunt relatie met voorkoming dubbele belasting

akkoord.

Buitenreikwijdte

Planning – Brieven box 3

2. Graag bespreken wij met u de planning en inhoud van komende brieven over box 3.

*nie
laatste punt
in bijl
P.M*

Antwoord op vragen uit nota 5 augustus

In bijlage 5 treft u het antwoord op verschillende vragen. U heeft gevraagd naar een nadere uitwerking van het wetgevingsproces als wordt besloten tot het bieden van rechtsherstel voor niet-bezwaarmakers in box 3. U heeft verder gevraagd hoe het tijdspad zich verhoudt tot de vijfjaarstermijn voor ambtshalve verminderingen. U kunt kennisnemen van bijgaand conceptadvies van de Landsadvocaat (LA), over de juridische houdbaarheid van opties voor rechtsherstel aan niet-bezwaarmakers (zie bijlage 6). Ten slotte wordt u geïnformeerd over een steekproef van de burgerreacties.

Integrale uitvoerbaarheid

In deze nota wordt een aantal beslispunten aan u voorgelegd. Wij wijzen erop dat de doorloopsnelheid van de besluitvorming – van werkgroep naar stuurgroep, en vervolgens tot voorlegging aan u – hoog is. De uitvoerbaarheid van alle keuzen met betrekking tot de vormgeving van een toekomstig stelsel voor box 3 wordt (nog) in kaart gebracht. Daarbij dient de uitvoerbaarheid en complexiteit van de onderdelen van de voorstellen zoveel mogelijk in integraliteit gewogen te worden.

Toelichting – Beslispunten

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Beslispunt 5 – Overbruggingswetgeving – "effect" Persoonsgegevens

Gaat u akkoord om in de memorie van toelichting nader in te gaan op de gevallen Persoonsgegevens?

Hiermee wordt benadrukt dat de wetgever van deze situatie op de hoogte is en na weging de gevolgen hiervan heeft aanvaard.

Hoogleraar fiscale economie Persoonsgegevens heeft per e-mail aan het Ministerie laten weten dat er iets mis gaat bij de toepassing van het heffingvrije vermogen in de overbruggingswetgeving. Via een aantekening bij een publicatie in Vakstudie Nieuws is ook gesignaleerd (zie bijlage 3). Op maandag 8 augustus bent u over de Persoonsgegevens schetste situatie geïnformeerd.

De Persoonsgegevens schetste situatie betreft belastingplichtigen die zowel:

- (i) veel schulden en veel beleggingen hebben; én
- (ii) met hun vermogen per saldo (net) boven het heffingvrije vermogen komen.

Deze groep moet meer belasting betalen dan onder het huidige stelsel het geval is. Dit is inherent aan de nieuwe systematiek waarbij verschillende percentages gelden voor bezittingen en schulden. Deze groep heeft tegelijkertijd (veel) voordeel van het heffingvrije vermogen. Belastingplichtigen die door saldering van schulden met bezittingen onder het heffingvrije vermogen blijven worden niet in de box 3 heffing betrokken, en ondervinden niet de gevolgen van de verschillende rendementspercentages.

Een stijging van het spaarvermogen kan voor enkelen uit deze groep (ondanks het lage forfaitaire rendement op spaargeld en ondanks het relatief grote voordeel van het heffingvrije vermogen) leiden tot een hogere heffing dan wellicht was verwacht. In hoeveel gevallen dit speelt is nu niet bekend.

N.B. Dit wordt verduidelijkt door de twee voorbeelden met elkaar te vergelijken: in voorbeeld 2 is sprake van een stijging van het banktegoed met € 1000 t.o.v. voorbeeld 1.

Achtergrond

Om doel en strekking van de gekozen systematiek te verduidelijken, wordt u geadviseerd om in de memorie van toelichting op deze gevallen nader in te gaan en aan te geven dat voornoemd effect een gevolg is van de gekozen systematiek en op basis van een proportionele afweging is aanvaard.

Een gegeven is dat voor het rechtsherstel is gekozen om het (reeds bestaande) heffingvrije vermogen pro rata toe te rekenen aan de drie vermogensbestanddelen (spaargeld, overige bezittingen en schulden). Hiervoor is

1 ontkend
om
MvT
op te
nemen,
1 maar (!)
leest
in huidige
besprek.
is ge
op de
prijkeel
"hoe meer
schulden,
hoe beter"
||

gekozen, onder andere op basis van het advies van drie externe deskundigen begin dit jaar.

Door het hanteren van verschillende rendementspercentages op overige bezittingen (2021: 5,69%) en schulden (2021: 2,46%) zal de overbruggingswetgeving voor belastingplichtigen met schulden kunnen leiden tot een hogere heffing over box 3-bezittingen dan onder de wetgeving 2017 het geval was. Dit effect is inherent aan het voor het rechtsherstel gekozen stelsel dat is voortgezet in de overbruggingswetgeving: hierbij is gekozen voor een differentiatie in rendementspercentages. Een aanpassing van dit stelsel is niet mogelijk.

Bij belastingplichtigen waarbij het vermogen beneden het heffingvrije vermogen blijft, vindt geen belastingheffing plaats. Dit houdt verband met het feit dat ook gedurende de overbruggingswetgeving nog gerekend wordt met een heffingvrij vermogen en niet met een heffingvrij inkomen. Voor belastingplichtigen die per saldo beneden het heffingvrije vermogen blijven is dit voordelig. Zij ondervinden niet de effecten van de verschillende rendementspercentages op beleggingen en schulden.

Voor de overbruggingswetgeving is gekozen om aan te sluiten bij het stelsel van het rechtsherstel (de forfaitaire spaarvariant), inclusief de pro rata toerekening van het heffingvrije vermogen en de saldering van het rendement op spaargeld en overige bezittingen met het rendement op schulden.¹¹ De reden hiervoor is onder andere de begrijpelijkheid voor burgers (geen twee verschillende stelsels voor rechtsherstel en overbruggingsperiode) en de uitvoerbaarheid bij de Belastingdienst op zo'n korte termijn (de systemen zijn al aangepast voor het rechtsherstel en deze aanpassingen zullen ook in de overbruggingsperiode gehanteerd blijven). Er is toen uitdrukkelijk voor gekozen om niet over te stappen op een heffingvrij inkomen.

Ook met het oog op de gegevens die voor de inkomensafhankelijke regelingen moeten worden doorgegeven door de Belastingdienst lag het niet voor de hand om voor de overbruggingsperiode over te stappen op een ander stelsel. Dat zou een ingrijpende wijziging ook in andere systemen betekenen die niet op zo'n korte termijn omgezet kunnen worden.

Het voorgaande betekent dat een belastingplichtige met veel bezittingen én veel schulden ook in de overbruggingswetgeving geen belasting betaalt als het vermogen per saldo gelijk is aan het heffingvrije vermogen dan wel daaronder blijft. Ook al geldt dat in die gevallen het forfaitair bepaalde rendement groot kan zijn vanwege het verschil tussen het rendement op overige bezittingen (2021: 5,69%) en het rendement op schulden (2021: 2,46%).

Als het vermogen boven het heffingvrije vermogen komt, leidt de pro rata toerekening ertoe dat het heffingvrije vermogen als het ware vergroot wordt. Dit vergrotingseffect is nieuw ten opzichte van de wetgeving zoals die sinds 2017 geldt. Een belastingplichtige met veel bezittingen én veel schulden die wel boven het heffingvrije vermogen uitkomt, gaat in de overbruggingswetgeving meer belasting betalen dan in het huidige stelsel, maar dit effect wordt gemitigeerd

¹¹ Overigens is in de overbruggingswetgeving voor een belastingplichtige een terugval op het wettelijke systeem (zoals dat per 2017 geldt) niet mogelijk. Dit is een verschil tussen de overbruggingswetgeving en het rechtsherstel.